

DATO
27.08.2025

JOURNAL NR.
RA-2025-3200503-130

Tilsynsundersøgelse af politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til at henlægge sager om økonomisk kriminalitet samt analyse af kriminalitetsområdet

På baggrund af den rejste kritik i medierne i slutningen af januar 2025 om henlæggelser og utilstrækkelig efterforskning af sager i politiet blev det besluttet, at statsadvokaterne skulle iværksætte en tilsynsundersøgelse i to faser med det formål at undersøge politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til at henlægge sager. Undersøgelsens første fase omhandlede sager om personfarlig kriminalitet og blev afsluttet inden sommerferien 2025. Resultaterne af statsadvokaternes undersøgelse blev oversendt til Retsudvalget den 30. juni 2025.

Anden fase af tilsynsundersøgelsen ville blive fastlagt, når undersøgelsens første fase var afsluttet.

Tilsynsundersøgelsens anden fase vil have fokus på sager om økonomisk kriminalitet, herunder it-relateret økonomisk kriminalitet.

Undersøgelsen tilrettelægges med en gennemgang af et antal straffesager vedrørende økonomisk kriminalitet.

Der vil endvidere blive udarbejdet en analyse af kriminalitetsområdet.

Sagsgennemgang

Omfang og metode

Gennemgangen af straffesager vil have fokus på borgervendte sager om bedrageri og databedrageri, herunder it-relateret bedrageri og databedrageri, og omfatte sager, hvor politiet enten ikke har fundet grundlag for at indlede efterforskning, jf. retsplejelovens § 749, stk. 1, eller hvor efterforskning er blevet indstillet uden sigtelse, jf. retsplejelovens § 749, stk. 2. Undersøgelsen vil omfatte såkaldte skarpe journalnumre.

Tilsynsundersøgelsen vil omfatte sager fra alle danske politikredse og National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK). Antallet af sager, der af Rigsadvokaten på baggrund af statistisk metode udtages til gennemgang, vil blive fastlagt under hensyn til tidsrammen for undersøgelsen. Sagerne vil være fra 2023 og skal ikke tidligere have været genstand for klagebehandling.

Gennemførelse

Denne del af undersøgelsen gennemføres af de regionale statsadvokater og Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet (SSK) med inddragelse af den lokale anklagemyndighed i politikredsene og NSK.

De lokale anklagemyndigheder i politikredsene og NSK vil foretage en gennemgang af sagerne med fokus på følgende kriterier:

- Om tilstrækkelig efterforskning er foretaget.
- Om afgørelsen er truffet på et korrekt retligt og bevismæssigt grundlag, at der ikke er lagt usaglige hensyn til grund ved afgørelsen og om afgørelsen er korrekt begrundet.

- Om forurettede er underrettet om afgørelsen med korrekt klagevejledning.

Politikredsene og NSK foretager afrapportering og udarbejder en skriftlig redegørelse for deres vurderinger, herunder om gennemgangen af sagerne har givet politikredsene og NSK anledning til at iværksætte tiltag. Redegørelserne sendes til de regionale statsadvokater og SSK.

Statsadvokaterne foretager derefter en gennemgang af politikredsenes redegørelser og udtager i relevant omfang et repræsentativt antal sager til yderligere kvalitets- og legalitetskontrol. Undersøgelsens resultater samles af de regionale statsadvokater og SSK i én redegørelse, der belyser politiets og anklagemyndighedens praksis i forhold til henlæggelse af sager om økonomisk og it-relateret økonomisk kriminalitet omhandlende bedrageri og databedrageri, herunder i forhold til at sikre at afgørelserne træffes på et fagligt forsvarligt grundlag, i overensstemmelse med gældende ret og under hensynet til en effektiv strafforfølgning.

Redegørelsen vil blive forelagt Rigsadvokaten, der oversender den til Justitsministeriet. Det vil i den forbindelse blive vurderet, om der er behov for at iværksætte yderligere tiltag.

Analyse

Formueforbrydelser udgør størstedelen af de straffelovsovertrædelser, som årligt anmeldes til politiet. Der er tale om en række forskelligartede forbrydelser, der er karakteriseret ved at være rettet mod formuegoder. Centralt for mange formueforbrydelser er, at de har et berigelsesforsæt. Det gælder for eksempel tyveri, røveri, afpresning, bedrageri, underslæb og svig. Derudover omfatter formueforbrydelserne også kriminalitet, der er afledt af berigelseskriminaliteten. Det gælder hæleri og hvidvask. Endelig omfatter området også kriminalitet, der rammer andres formueværdier, men ikke har et berigelsesforsæt såsom hærværk og brugstyverier.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet vil på den baggrund belyse udviklingen inden for formueforbrydelser, herunder med særligt fokus på økonomisk kriminalitet i perioden 2015-2024. Fokus vil endvidere være på væksten i it-relateret økonomisk kriminalitet. Analysen vil se på udviklingen inden for flere sagstrin i politiet og anklagemyndigheden, herunder bl.a. henlæggelser. Analysen vil derudover se på kompleksiteten i sager om økonomisk kriminalitet, ligesom den vil se på tendenser i sagsbehandlingen i sager om økonomisk kriminalitet over for andre sagsområder.

Fokus er således på de større historiske trends i kriminalitetsbilledet i forhold til økonomisk kriminalitet. En markant drivkraft bag samfundsudviklingen i perioden er den teknologiske udvikling, herunder ikke mindst udbredelsen af internettet, som har haft markante konsekvenser for det kriminalitetsbillede, politiet og anklagemyndigheden aktuelt står over for.

Der forventes hovedsageligt anvendt data fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Det betyder, at det er den kriminalitet, der registreres af politiet i POLSAS, der er analysens primære undersøgelsesgenstand.

Tidsplan

Undersøgelsen forventes igangsat medio september 2025 og gennemført i løbet af efteråret 2025 med henblik på, at en redegørelse kan oversendes til Justitsministeriet senest den 1. december 2025.

Analysen forventes ligeledes igangsat i september 2025 med henblik på oversendelse til Justitsministeriet senest den 1. december 2025.